

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Günlük Ders Planı Yapma Yeterliliklerinin İncelenmesi*

Burak GÜNEŞ** Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU*** Oznur KARADAĞ**** Kadir ATLI*****
Nehir YALÇINKAYA*****

Atıf için:

Güneş, B., Mirzeoğlu, A. D., Karadağ, O., Atlı, K. ve Yalçinkaya, N. (2022). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günlük ders planı yapma yeterliliklerinin incelenmesi. *Journal of Qualitative Research in Education*, 32, 188-212. doi: 10.14689/enad.32.1550

Öz: Bu araştırmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günlük plan yapabilme yeterliliklerini incelemektir. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmada katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Araştırma verileri İstanbul, Sakarya, Düzce ve Kastamonu illerinde görev yapan 23 gönüllü beden eğitimi ve spor öğretmenin günlük planları incelenerek elde edilmiştir. Günlük planlar, araştırmacılar tarafından geliştirilen "Beden Eğitimi ve Spor Dersi Günlük Ders Planı Değerlendirme Formu" kullanılarak tümden gelim yaklaşımı ile alan uzmanı iki öğretim üyesi tarafından doküman analizi yöntemi ile elde edilmiştir. Bulgular; öğretmenlerin günlük plan yaparken öğretim programını ve kazanımları dikkate almadıklarını, daha çok etkinliklere odaklandıklarını, etkinlikleri uygulamak için farklı yöntemleri kullandıklarını ancak yöntemlerin kurguları için planlarında yeterli ayrıntıya yer vermediklerini göstermektedir. Ayrıca değerlendirme bölümü ve yansıtmayı çok fazla dikkate almadıkları söylenebilir. Sonuç olarak dersin niteliğinde önemli katkısı olduğu düşünülen plan yapma becerisinin iyileştirilmesi için tedbirler alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Beden eğitimi ve spor, beden eğitimi ve spor öğretmeni, planlama, günlük plan, yeterlilik.

Makale Hakkında

Gönderim Tarihi:
19.04.2022
Düzeltilme Tarihi:
02.09.2022
Kabul Tarihi:
10.10.2022

Makale Türü

Araştırma

© 2022 ANI Yayıncılık. Tüm hakları saklıdır.

Giriş

* Bu çalışmanın bir bölümü 18. Spor Bilimleri Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

** ID Sorumlu Yazar: Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye, gunesburak82@gmail.com

*** ID Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye, dilsadmirzeoglu@subu.edu.tr

**** ID Düzce Üniversitesi, Türkiye, oznurkara@duzce.edu.tr

***** ID İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü, Türkiye, kadiratli90@gmail.com

***** ID Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Türkiye, nehrykaya@gmail.com

Öğrenme-öğretme süreçlerinde etkililiğin sağlanması tüm eğitim sistemlerinin temel amaçlarından biridir (Karakelle, 2005). Alan yazında bu sürecin etkililiğinin sağlanmasında öğretmen niteliğinin önemli bir rolü olduğu ifade edilmektedir (Aimah ve Purwanto, 2019; Karagöz vd. 2017). Öğretimin kalitesi öğrenme-öğretme sürecini yöneten öğretmenlerin niteliğinden etkilenmektedir (Aimah ve Purwanto, 2019; Alkan, 2017). Bu süreçte öğretmenler nitelikli öğretimin gerçekleşmesi için içerik, öğretim yöntemi, sınıf organizasyonu ve kontrol, ölçme ve değerlendirme gibi birçok karar vermektedir (Fronske ve Heath, 2015). Bu doğrultuda öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenlerin verdiği kararlar öğretim ortamının etkililiği açısından önem taşımaktadır.

Öğretim ortamı öğretmenin dersten önce, ders sırasında ve ders sonrasında verdiği kararlar ile doğrudan etkilenen karmaşık bir süreçtir (Hall ve Smith, 2006). Bu süreç planlama, öğretim ve yansıtma olarak bilinmektedir. Yinger (1977) planlama, öğretim ve yansıtma arasında döngüsel bir ilişki olduğunu belirterek her planlama etkinliğinin, önceki planlardan ve öğretim deneyimlerinden etkilenebileceğini ifade etmektedir. Örneğin, beden eğitimi dersinde taktiksel oyun modelini kullanarak 3x3 uyarlanmış oyun aracılığıyla basketbolda pasları öğretmeyi planlayan bir öğretmen, o anda 3x3 oyunda olmayan öğrencilerin çok fazla sıkıldığını fark edip ders esnasında yeni kararlar alabilir ya da bir sonraki derste bu durumu ortadan kaldırmak için yeni çözümler bulabilir. Benzer şekilde bireyselleştirilmiş öğretim modeliyle ders işleyen bir öğretmen, bir öğrenme görevinin öğrencilerinin seviyesinin çok üstünde olduğunu, öğrencilerin bu öğrenme görevini tamamlayamadığını fark edip, ders esnasında öğrenme görevini öğrencilerin seviyesine indirebilir; bir sonraki planında bu durumu dikkate alarak yeni kararlar verebilir. Öğretim sürecinde oluşabilecek bu durumlar, bir döngü halinde devam ederek (Yinger, 1977) öğrenme-öğretim ortamının etkililiğine katkıda bulunmaktadır. Ancak bu döngünün oluşması planlama ile mümkün olabilmektedir. Planlanmayan bir ders öğretmenin nitelikli bir ders oluşturmasını kısıtlayacaktır.

Planlama, öğretmenin öğrenme ortamını manipüle ettiği (Yinger, 1979) öğrencilerin neleri öğrenmesi gerektiğine ve bu süre boyunca öğretimin nasıl yapılacağına dair bir yol haritası (Milkova, 2012) olarak tanımlanabilir. Dersleri planlamak, önceden düşünmeyi gerektirir. Bu nedenle, öğretmen-öğrenci etkileşiminden önce bir ders planı hazırlamak oldukça yararlı olarak görülmektedir (Chatoupis, 2016; Moore vd., 2013). Konuyla ilgili araştırmalar, öğretmenlerin etkili öğretim davranışları sergilemeleri için planlamanın olması gerektiği fikrini desteklemektedir (Byra ve Coulon, 1994; Chatoupis, 2016; Clark ve Yinger, 1979; Griffey ve Housner, 1991; Hall ve Smith, 2006; Housner ve Griffey, 1985; O'Sullivan ve Tsangaridou, 1992; Kyrgiridis vd., 2014; Yinger, 1980). Ayrıca beden eğitimi alanındaki çoğu öğretmen, iyi düşünülmüş planlara sahip olmanın birçok faydası olduğu kadar, yetersiz planlama nedeniyle hazırlıksız olmanın riskli sonuçları olduğu konusunda hemfikirdir (Hall ve Smith, 2006). Eğitim alanında pek çok uzmana göre en önemli öğretim becerisinin karar verme olduğu iddia edilmekte (Shavelsan, 1973) ve karar verme olasılığının en yüksek olduğu zaman diliminin planlama süreci (Yinger, 1980) olduğu ifade edilmektedir. Bu doğrultuda etkili öğretimi sağlamanın önemli bileşenlerinden birinin planlama olduğu söylenebilir.

Ders planı genellikle altı kategori içermektedir. Her kategori için belirli kararlar verilmelidir. İlk olarak, dersin hedefleri belirlenmelidir (örneğin, herhangi bir spor becerisi geliştirilmesi mi? Ya da belirli bir sporla ilgili taktiksel farkındalığın geliştirilmesi mi?). Daha sonra içeriğe karar verilmelidir. İçerik öğrencilerin genel hedefe ulaşmalarına yardımcı olacak şekilde bölümlere ayrılmalı ve her bölümün amacına ulaşmak, dersin genel hedefine ulaşmaya katkıda bulunmalıdır. Bir sonraki karar, bir öğretim yöntemi ya da model (öğretme yolu) seçilmesidir. Bu kararda öğretmenin ve öğrencilerin nasıl etkileşime gireceği belirlenmektedir. Ders planlamasının bir sonraki adımı, yapılacak etkinlikler, araç-gereç (lojistik) ile ilgili kararları içermektedir. Sonra her bölümün veya etkinliğin süresi ile ilgili hususları dikkate almak gereklidir. Son olarak ölçme-değerlendirme ve yansıtma düşünülmelidir (Chatoupis, 2016). Yansıtma bir sonraki ders planının hazırlanmasına katkı sunacaktır. Etkili ders işlemeyi isteyen tüm öğretmenlerin yapacağı gibi beden eğitimi ve spor öğretmenleri de çevresel şartları göz önünde bulundurarak plan yapmalıdır. Beden eğitimi dersleri dünyanın birçok yerinde kapalı bir mekânın olmaması ya da temiz hava ve güneşten faydalanma vb. nedenlerden dolayı bahçede/dışarıda işlenmektedir. Bahçede işlenecek beden eğitimi dersi planlarken hava durumu, oyun alanının derse olan uygunluğu, çevresel faktörlerden kaynaklı olarak güvenliği tehdit edecek unsurlar ve sınıf yönetimiyle ilgili bazı hususlar (dışarıda sınıfı yönetmenin zorluğu, dikkat dağıtacak unsurların varlığı vb.) nedeniyle öğretmen çeşitli sınıf yönetim ritüelleri planlayarak geliştirmelidir. Bu ritüellere örnek olarak öğrencilerin hareketini dondurma, düdük çaldığında öğretmenin etrafında toplanma, araç-gereçlerin alana taşınması ve kullanılması gibi hususlar verilebilir (Moore vd. 2013). Beden eğitimi öğretmeni tüm bu süreçleri dikkate alarak planlama yaptığında, planlama-öğretim-yansıtma döngüsü için süreci başlatmış olacaktır.

Beden eğitimi dersini planlama ile ilgili araştırma sonuçları uygulama deneyiminin plan yapma kapasitesini geliştirdiğini göstermektedir (Derri vd., 2014; Hall ve Smith, 2006). Hall ve Smith (2006)' in çalışmaları lisans öğrencilerinin başlangıçta kendilerinden beklenen ayrıntılı plan yapmanın değerini anlamadıklarını ancak birkaç yıl süre sonrasında uygulama deneyimi ardından bu değer farkına vardıklarını göstermektedir. Bazı çalışmalarda planlamanın öğretimin niteliğini arttırdığı ve öğretmen-öğrenci davranışlarını etkilediği görülmektedir (Byra ve Coulon 1994; Twardy ve Yerg, 1987). Bir çalışmada ise deneyimin öğretmenlerin planlamalarında farklı unsurları dikkate almalarına neden olduğu (örneğin; öğrenci bireysel ihtiyacını dikkate alma, öğrencinin mutlu olmasını dikkate alma) bulunmuştur (Housner ve Griffey, 1985). Stănescu (2013)'nün çalışması beden eğitimi öğretmenlerinin günlük plandan ziyade yıllık planı tercih ettiklerini, başka bir çalışma ise deneyimli öğretmenlerin genel olarak kısa ve gayri resmi olarak derslerini planladıklarını (Placek, 1984) göstermektedir. Diğer çalışmalar öğretmenlerin planlarında dersin kazanımlarını nadir olarak ortaya koyduklarını, bu nedenle öğretmenlerin kazanımlardan çok etkinliklerle ilgilendiklerini göstermektedir (Goc-Karp ve Zakrajsek, 1987; Housner ve Griffey, 1985; Twardy ve Yerg, 1987). Ayrıca bir çalışma öğretmen adaylarının spor öğretiminde farklı öğretim yöntemleri hakkında eğitim almış olmalarına rağmen planlarında geleneksel metodolojiyi takip etme eğiliminde olduklarını göstermektedir (Feu vd., 2019). İnce ve Hünük (2010)' ün yaptıkları çalışma ise öğretmenlerin de bu yaklaşımı benimsediklerini göstermektedir.

Diğer taraftan Türkiye’de beden eğitimi alanında planlamayla ilgili yapılan bazı çalışmalar, beden eğitimi öğretmenlerinin mevcut öğretim programı okuyup anladıklarını ve istenilen şekilde planlama yapma ve uygulama ile ilgili algılarının yüksek olduğunu göstermektedir (Atlı vd., 2021; Gülpek, 2020; Kasapoğlu, 2020). Bu çalışmalardaki bulgular beden eğitimi öğretmenlerinin program okuryazarlıklarının yüksek olduğunu ve planlama sürecine önem verdiklerini ortaya koymaktadır. Ancak yapılan bir çalışmada beden eğitimi öğretmenlerinin yıllık plan, ders planı, egzersiz planı vb. planların gerekliliğine inanmakla birlikte bu planları çoğunlukla internette temin ettiklerine ve tam anlamıyla bu planlara uygun beden eğitimi derslerini işlemediklerine yönelik bulgulara rastlanmaktadır (Uğraş vd., 2017). Diğer bir çalışmada da benzer sonuçlar elde edilirken öğretmenlerin herhangi bir denetimden geçmemeleri nedeniyle doğru planlara sahip olup olmadıklarını bilmedikleri, öğretim ile ilgili yöntemlerde kendilerini çok yetersiz hissettikleri, öğretmenlerin bilgiyi nasıl aktaracakları konusunda sorun yaşadıkları ve öğretmen merkezli yaklaşımları kullandıkları ifade edilmektedir (Uğraş, 2018). Şirinkan ve Gündoğdu (2011)’nin öğretmenlerin öğretim programı ve öğretim planları (yıllık ve günlük) ile ilgili algılarını inceledikleri çalışmada ise öğretmenlerin, beden eğitimi ve spor derslerinin uygulanmasında öğretim programına ve öğretim planlarına nadiren uydukları ortaya konulmaktadır. Sağın ve Karabulut (2020)’un çalışmalarında beden eğitimi öğretmenlerinin daha çok “öğretimi planlama ve uygulama” boyutunda problem yaşadıkları, Özcan ve Mirzeoğlu (2014)’nin yaptıkları çalışma ise beden eğitimi öğretmenlerinin resmi programı çok iyi anlayamadığı ve beden eğitimi öğretmenlerinin eski bildiği şekliyle derslerini işlediği ortaya konulmaktadır.

Bu bilgiler doğrultusunda planlama sürecinin pek çok unsurdan etkilendiği ve Türkiye’de beden eğitimi öğretmenlerinin öğretimi planlamasıyla ilgili alanyazında tartışmalı sonuçların olduğu görülmektedir. Alan yazın incelendiğinde Türkiye’deki beden eğitimi öğretmenlerinin planlama yeterliliklerini ortaya koyan bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu durum beden eğitimi öğretmenlerinin planlama sürecindeki yeterliliklerinin nasıl olduğuna yönelik soruları yanıtızsız bırakmaktadır. Bu çalışma alanyazında etkili öğretimde ders planı hazırlamanın rolü konusunda ileri sürülen tartışmalardan yola çıkarak, beden eğitimi öğretmenlerinin günlük plan hazırlamadaki yeterlilikleri konusunda derin bir anlayış ortaya koyabilmeği amaçlamaktadır. Bu nedenle araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin günlük planı hangi bağlamda ele aldıklarının, nasıl hazırladıklarının ve günlük planlarda olması gereken unsurların katılımcı öğretmenlerinin planlarında nasıl olduğunun genel resmini ortaya koymak ve öğretmenlerin bu konu ile ilgili bakış açılarını derinlemesine incelemek için nitel araştırma deseni tercih edilmiştir. Araştırmanın bulgularının öğrenme-öğretme ortamını doğrudan etkileyen planlama sürecine yönelik stratejilerin geliştirilmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bununla birlikte beden eğitimi öğretmenlerinin eğitimlerinin kalitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmaların, halk sağlığını iyileştiren beden eğitimi derslerine de katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günlük ders planı yapabilmeye yeterliliklerini incelemektir.

Yöntem

Beden eğitimi öğretmenlerinin plan yapma yeterliliklerini inceleyen bu çalışma nitel bir araştırma olup, kullanılan desen olgubilimdir. Olgubilim çalışmaları kişilerin bir olay ya da bir konuya yönelik yaşadıkları deneyimlerin anlamını açığa çıkarmak (Creswell, 1998) ya da araştırma kapsamında yer alan insanlar için araştırılan olgunun kaynağı ve yapısı nedir sorusuna yanıt aramak (Patton, 1990) için kullanılmaktadır. Bu araştırmanın olgubilim deseni ile tasarlanmasının temel nedeni alanyazında etkili öğretimde ders planı hazırlamanın rolü konusunda ileri sürülen tartışmalardan yola çıkarak, beden eğitimi öğretmenlerinin plan hazırlamadaki yeterliliklerine ve planlama yaparken hangi kategori ve unsurları dikkate aldıkları konusuna daha derin bir bakış açısı ortaya koyabilmektir.

Katılımcılar

Araştırmada yer alan katılımcıların belirlenmesinde amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ve kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmada farklı okul türlerinde ve farklı cinsiyetteki öğretmenlerin günlük plan yapma ile ilgili farklı deneyimlere sahip olma olasılığının bulunduğu, günlük plan yapma sürecini daha detaylı incelemek için maksimum çeşitlilik örnekleme yöntemlerinden yararlanılmıştır. Bu bağlamda çalışmada katılımcı grubunu belirlerken cinsiyet (kadın/erkek) ve görev yapılan okul kademesi (ortaokul/lise) değişkenleri dikkate alınmıştır. Kolay ulaşılabilir durum örnekleme ise araştırmaya hız ve pratiklik kazandırması ve aynı zamanda daha ekonomik olması sebebi ile tercih edilmiş, çalışmada araştırmacılar için ulaşılması kolay illerdeki öğretmenlere ulaşılmıştır. Ayrıca öğretmenlerle çalışma öncesi ön görüşme yapılmış, çalışmanın amacından bahsedilmiş ve çalışmaya katılmada gönüllü öğretmenler ile çalışma yürütülmüştür. Araştırmada yer alan katılımcılara ait bilgiler Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde, çalışmaya katılan 12’si kadın 11’i erkek toplam 23 beden eğitimi öğretmenin 10 tanesinin İstanbul’da, 6 tanesinin Düzce’de, 4 tanesinin Kastamonu’da ve 3 tanesinin Sakarya’da görev yaptığı görülmektedir. Katılımcı öğretmenler 25 ile 51 yaş aralığında olup, 1 yıl ile 26 yıl arasında mesleki kıdem yılına sahiptirler. Öğretmenlerin 4’ü yüksek lisans, diğerleri ise lisans mezunudur ve 12 tanesi ortaokulda, 11 tanesi ise lisede görev yapmaktadır.

Tablo 1.

Katılımcıların Demografik Bilgileri

Katılımcı	Cinsiyet	Yaş	Öğrenim Durumu	Görev Yılı	Çalıştığı İl	Çalıştığı Okul Düzeyi
1	Kadın	46	Lisans	23	Kastamonu	Lise
2	Kadın	35	Lisans	8	Düzce	Lise
3	Erkek	25	Y. Lisans	1	Kastamonu	Lise
4	Kadın	51	Lisans	25	Düzce	Lise
5	Erkek	45	Y. Lisans	17	Düzce	Lise
6	Erkek	51	Lisans	26	Düzce	Lise
7	Kadın	33	Lisans	10	Düzce	Lise
8	Kadın	43	Lisans	18	Düzce	Lise
9	Erkek	30	Y. Lisans	5	Kastamonu	Lise
10	Erkek	28	Lisans	1	Kastamonu	Lise
11	Kadın	48	Lisans	26	İstanbul	Lise
12	Erkek	32	Lisans	8	İstanbul	Ortaokul
13	Erkek	45	Lisans	22	İstanbul	Ortaokul
14	Erkek	29	Lisans	8	İstanbul	Ortaokul
15	Erkek	35	Lisans	10	İstanbul	Ortaokul
16	Kadın	36	Y. Lisans	7	İstanbul	Ortaokul
17	Kadın	31	Lisans	8	İstanbul	Ortaokul
18	Kadın	35	Lisans	11	İstanbul	Ortaokul
19	Erkek	31	Lisans	8	İstanbul	Ortaokul
20	Kadın	46	Lisans	8	İstanbul	Ortaokul
21	Kadın	33	Lisans	5	Sakarya	Ortaokul
22	Erkek	48	Lisans	24	Sakarya	Ortaokul
23	Kadın	28	Lisans	6	Sakarya	Ortaokul

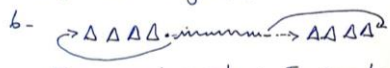

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 1 Kasım 2019-10 Mart 2020 tarihleri arasında Kastamonu, Düzce, İstanbul ve Sakarya illerinde görev yapan ve çalışmaya gönüllü katılımı kabul eden beden eğitimi ve spor öğretmenlerden elde edilmiştir. Araştırmada veri toplama yöntemi olarak araştırmacının ürettiği dökümanlar kullanılmıştır. Ayrıca çalışmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri için görüşme yöntemi kullanılmıştır. Merriam (2013) araştırmacının ürettiği dökümanlar ile veri toplama yöntemini "araştırmacı ya da araştırmada yer alan katılımcılar tarafından araştırma için üretilen, araştırılan olay, kişi veya durum hakkında daha fazla bilgi elde etmeyi sağlayan dokümanlar" şeklinde tanımlamıştır. Bu kapsamda araştırmacılar öncelikle öğretmenler ile iletişim kurmuş, onlara çalışmanın amacı ve sürecinden bahsetmiş ve çalışmaya katılmak isteyen gönüllü öğretmenler belirlenerek görüşmeler yapılmıştır. Yapılan görüşmelerde öğretmenlerle yüz yüze iletişim sağlanmış ve öğretmenlere ait kişisel bilgiler (yaş, mesleki kıdem, mezun olunan üniversite ve bölüm, eğitim durumu) araştırmacılar tarafından not edilmiştir. Daha sonra öğretmenlere iki adet A4 kâğıdı, kalem ve görev yaptıkları okul düzeyine ilişkin beden eğitimi ve spor dersi öğretim programları verilerek kendi seçtikleri bir sınıfa ve konuya ait günlük ders planı hazırlamaları istenmiştir. Plan hazırlama için süre sınırı

verilmemiş, öğretmenler bu konuda serbest bırakılmış ve süreyi kendileri belirlemiştir. Öğretmenler istenen günlük planları, kendi bilgi birikimlerine, deneyimlerine ve özgün mesleki düşüncelerine göre yazılı olarak, ortalama yarım saat içerisinde araştırmacıların birinin bulunduğu ortamda hazırlamışlardır. Aşağıda katılımcıların hazırlamış olduğu ders plan örneği yer almaktadır (Resim 1.).

Resim 1.

Günlük Ders Planı Örneği (Katılımcı 6)

- 1- Selamlama
- 2- Öğrencilere Basketbolda top sürme hakkında bilgi verilir.
- 3- Tek sıra halinde ısınma koşusu yapmaları istenir.
- 4- Kosarken 2-3-4'leri olmaları istenir.
- 5- Daire olup asma-germe ve stretching yapmaları sağlanır.
- 6- Top sürmeleri istenir. Top sürerken neye dikkat etmeleri gerektiği sorulur. Açıklanır.
- 7- Top sürmede el değiştirme ve iki elinde kullanabilme yetenekleri geliştirilir.

- 8- Her oyuncuda bir top 5 dakat basket topu ile alan içerisinde serbest şekilde top sürmeleri istenir. Diğer oyuncuların toplarını alan dışına atmaları istenir. Alan dışına çıkan oyuncu sıraya geçer. Geçen oyuncu alandaki oyuncu devreleşir.
- 9- Öğrenciler 2 gruba ayrılır. Top sürme yarışı yapmaları sağlanır. İlk bitiren grup alkışlatılır.
- 10- Öğrencilerin toplarınları sağlanır. Top sürmede nelere dikkat etmeleri gerektiği sorulur. Cevaplar değerlendirilir. Doğru cevaplar tekrarlanıp pekiştirilir.

Verilerin Analizi

Bu çalışmada araştırmacılar tarafından öğretmenlerden günlük plan hazırlamaları istenerek dökümanlar oluşturulmuştur. Oluşturulan günlük planlar döküman analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Toplanan verileri analiz ederken betimsel ve içerik analizi dışında söylem analizi, döküman analizi gibi teknikler de kullanılmaktadır (Yıldırım & Şimşek, 2016). Bu kapsamda Merriam (2009)'ın önerdiği "(1) Uygun dökümanları bulma, (2) dökümanların orijinalliğini kontrol etme, (3) kodlama ve kataloglama konusunda bir sistematik oluşturma ve (4) veri analizi yapma (içerik analizi yapma)" aşamaları takip edilmiştir. Çalışmada Merriam (2009)'ın önerdiği basamaklar çerçevesinde; (1) Uygun dökümanları bulma aşamasında; araştırma problemine en iyi çözümü bulabilmek amacıyla beden eğitimi öğretmenlerinden günlük ders planı yapmaları istenmiştir. (2) Dökümanların orijinalliğini sağlamak için; öğretmenlerin araştırmacıların bulunduğu ortamda günlük ders planı yapmaları sağlanmıştır (3) Kodlama ve kataloglama konusunda bir sistematik oluşturma aşamasında; verilerin analizine kılavuzluk etmesi için araştırmacılar tarafından öncelikle bir değerlendirme formu hazırlanmıştır. Beden Eğitimi ve Spor Dersi Günlük Ders Planı Değerlendirme Formu (GDPDF-BE) olarak isimlendirilen bu formun oluşturulmasında öncelikle literatür taraması yapılmış ve günlük ders planında olması gereken özellikler belirlenmiştir. Daha sonra bu özelliklere ait maddeler yazılmış ve oluşturulan taslak değerlendirme formu, program geliştirme ve öğretim alanında uzman iki öğretim üyesine gönderilerek uzman

kanısı alınmıştır. Uzmanlardan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda gerekli düzenlemeler yapılmış ve değerlendirme formuna son hali verilmiştir. Geliştirilen değerlendirme formu 4 bölümden oluşmaktadır: temel bölüm (13 madde), biçimsel bölüm (5 madde), plan öğelerinin birbiriyle uyumu (19 madde) ve işleniş (19 madde). Değerlendirme formunda birinci bölüm iki seçeneqli kontrol listesi (var/yok) şeklinde, diğer bölümler ise üç seçeneqli (yetersiz, kısmen yeterli ve yeterli) değerlendirme yapılabilecek şekilde tasarlanmıştır. (4) Veri analizi yapma (içerik analizi yapma)" aşamasında; katılımcılardan elde edilen tüm günlük planlar GDPDF-BE'de yer alan ölçütler doğrultusunda tündengelim yaklaşımı benimsenerek analiz edilmiştir. Nitel araştırmalarda verileri analiz etmede hem tümevarımlı hem de tündengelimli veri analizleri kullanılabilir (Creswell, 2013; akt: Budak ve Budak, 2016; Brown ve Clarke, 2019). Bu yaklaşım ile yapılan nitel veri analizlerinde araştırmacılar verilerini analiz ederken öncelikle bir kılavuz oluşturmakta ve analizi bu kılavuz doğrultusunda devam ettirmektedir (Azungah, 2018). Bu süreçte katılımcı beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin hazırladıkları günlük ders planları iki farklı üniversitenin beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümünde görev yapan spor eğitimi alanında uzman, program geliştirme, özel öğretim yöntemleri ve öğretmenlik uygulaması vb. dersleri yıllardır yürüten ve bu konularda araştırma yaparak lisansüstü öğrenci de yetiştiren iki öğretim üyesi tarafından bağımsız olarak değerlendirilmiştir. İki uzman öğretim üyesi tarafından yapılan değerlendirmelere ait değerlendirici tutarlılığı Miles ve Huberman formülü (1994) ile hesaplanmış ve güvenilirlik katsayısı. 81 olarak bulunmuştur.

Güven Duyulabilirlik

Arastaman ve diğerleri (2018) tarafından ifade edilen güven duyulabilirliğin 4 ölçütü bulunmaktadır. Bunlar inandırıcılık, aktarılabilirlik, güvenilebilirlik ve onaylanabilirliktir (Shenton, 2004). Bu araştırma kapsamında güven duyulabilirliğin 4 ölçütü için yapılan çalışmalar aşağıda verilmiştir.

İnandırıcılık: Bu çalışmada inandırıcılığı sağlamak için uzun süreli etkileşim ve uzman incelemesi yöntemleri birlikte kullanılmıştır. Verilerin toplanması esnasında araştırmacıların katılımcılar ile yüzyüze etkileşimde bulunması ve katılımcılara veri toplamak için yeterli sürenin verilmesi araştırmada derinlemesine bir anlayış geliştirilmesine katkı sağlamıştır. Ayrıca analizlerde iki farklı araştırmacının birbirinden bağımsız çalışması analiz çeşitlemesini, değerlendirme formunun hazırlanmasında araştırma grubu dışındaki alan uzmanlarının görüşüne başvurulması ise uzman incelemesi koşullarının yerine getirmekte ve bu bağlamda çalışmanın inandırıcılığı sağlanmaktadır. Ayrıca analiz yapan iki uzmanın biri üniversitede 29 yıldır görev yapan, bölümünde yaklaşık 20 yıldır spor eğitimi ile ilgili dersleri yürüten ve ülkemizde okutulan mevcut ilkökul ve ortaokul beden eğitimi ve spor derslerinin öğretim programlarını hazırlayan uzman grubunda görev yapan bir öğretim üyesidir. Diğer uzman ise yine spor eğitimi alanında uzmanlaşmış ve 18 yıllık beden eğitimi öğretmenliği ve öğretim üyeliği ile ilgili mesleki deneyimi olan bir öğretim üyesidir. Tüm bu unsurlar da çalışmanın inandırıcılığına katkı sağlayan faktörlerdir.

Aktarılabirlik: Bu çalışmada aktarılabirlik ölçütü ile ilgili örneklem seçiminin nasıl yapıldığı, katılımcıların özellikleri ve ortam açıkça belirtilmiştir. Bu kapsamda çalışmada katılımcı belirlerken amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik örnekleme ile beden eğitimi öğretmenlerinin belirlenmesi farklı mesleki deneyime sahip olan öğretmenlerin (cinsiyet/görev yapılan okul türü) çeşitliliğini sağlamıştır. Ayrıca araştırmada yer alan katılımcıların demografik özellikleri ayrıntılı bir şekilde verilmiş fakat isim ve okullarına ait bilgiler gizli tutularak, tüm veriler teyit incelemesi için araştırmacılar tarafından saklanmıştır. Bunlara ilave olarak verilerin analizi için kullanılan değerlendirme formunun geliştirilme yolu açık bir şekilde ifade edilmiştir.

Güvenilebilirlik: Bu çalışmada güvenilebilirliği sağlamak için veri kaynaklı üçgenleme ve araştırmacı üçgenleme yöntemleri kullanılmıştır. Veri kaynaklı üçgenleme kapsamında farklı cinsiyet, öğrenim durumu ve okul türüne sahip olan öğretmenler ile görüşme yapılarak, hazırladıkları günlük planlar incelenmiştir. Araştırmacı üçgenleme kapsamında ise verilerin toplanması, analizi ve yorumlamasında birden fazla araştırmacının yer alması sağlanmıştır. Bunlara ilave olarak analizlerde iki uzman öğretim üyesi tarafından yapılan değerlendirmelere ait değerlendirici tutarlılığının Miles ve Huberman formülü (1994) ile hesaplanmış olması da değerlendirici tutarlılığını göstermektedir.

Onaylanabilirlik: Bu çalışmada onaylanabilirlik için beden eğitimi öğretmenleri ile yüzyüze görüşmeler yapılmış, öğretmenlere ait kişisel bilgiler olarak yaş, mesleki kıdem, mezun olunan üniversite ve bölüm, eğitim durumu soruları sorularak araştırmacılar tarafından not edilmiştir. Sonrasında öğretmenlerden günlük plan yapmaları istenerek çalışmanın ham verileri elde edilmiştir. Öğretmenler tarafından hazırlanan planlar gerekli durumlarda incelenmek üzere araştırmacılar tarafından saklanmaktadır. Ayrıca çalışmada elde edilen verilerin analizi için kullanılan değerlendirme formunun (GDPDF-BE) geliştirilme yolu, oluşturulan değerlendirme formu için alan uzmanlarından görüş istenmesi ve bulguların nasıl oluşturulduğunun açık bir şekilde ifade edilmesi onaylanabilirlik ölçütünün kanıtıdır.

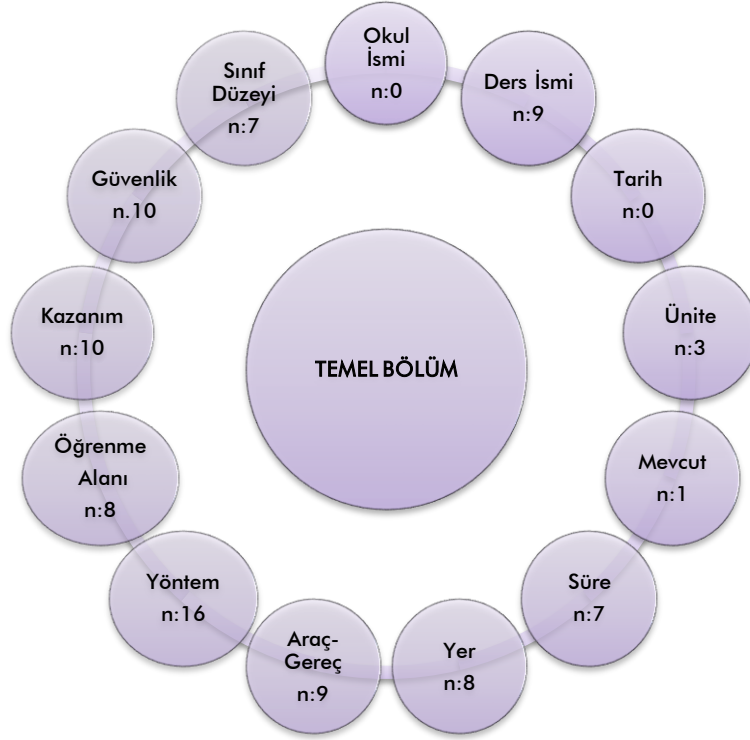
Bulgular

Çalışmaya katılan beden eğitim öğretmenlerinin yaptıkları günlük ders planları Beden Eğitimi ve Spor Dersi Günlük Ders Planı Değerlendirme Formu (GDPDF-BE)'nda yer alan (1) temel, (2) biçimsel, (3) plan öğelerinin birbiri ile uyumu ve (4) işleniş olmak üzere dört bölüm üzerinden analiz edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin hazırladıkları günlük planların "Temel Bölüm" de yer alan maddelerinin GDPDF-BE ile analiz sonuçları Şekil 1.'de sunulmuştur.

Şekil 1.

Temel Bölüm Maddeleri

Katılımcı öğretmenlerin hazırladıkları günlük ders planları GDPDF-BE’de yer alan ve 13 maddeden oluşan “Temel” bölüm açısından incelendiğinde; kullanılan yöntemin planların çoğunda belirtildiği, dersin kazanımlarının, dersin isminin ve derste kullanılacak araç-gereçlerin ise bazı planlarda yer aldığı görülmüştür. Planların hiçbirinde okul ismine ve tarihe yer verilmediği, sınıf mevcudu, dersin süresi, sınıf düzeyi ve güvenlik önlemleri ile ilgili bilgilerin ise bazı planlara yer aldığı belirlenmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin hazırladıkları günlük planların biçimsel bölüm maddelerinin GDPDF-BE ile analiz sonuçları Şekil 2. de sunulmuştur.

Şekil 2.

Biçimsel Bölüm Maddeleri

Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli
<ul style="list-style-type: none"> Güvenlik tedbirlerine yer verilmesi Görsel kullanımı 	<ul style="list-style-type: none"> Planın yeterli ayrıntı sahip olması Giriş, gelişme ve sonuç bölümünün olması 	<ul style="list-style-type: none"> Planın açık ve anlaşılır olması

İncelenen günlük ders planlarının “Biçimsel” bölüm kısmı ile ilgili 5 maddesine göre; planların çoğunun yeterli düzeyde açık ve anlaşılır hazırlandığı belirlenmiştir. Hazırlanan çoğu planın yeterli ayrıntıya sahip olmadığı ve planların çok azında giriş, gelişme ve sonuç bölümlerinin bulunduğu görülmüştür. Ayrıca planların hiçbirinde güvenlik tedbirlerine yer verilmediği ve çok azında görsel çizim kullanıldığı tespit edilmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin hazırladıkları günlük planların “Program öğelerinin birbiri ile uyumu” bölümünü oluşturan maddelerinin GDPDF-BE ile analiz sonuçları Şekil 3. de sunulmuştur.

Şekil 3.

Program Öğelerinin Birbiri ile Uyumu Bölümünü Maddeleri

Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli
<ul style="list-style-type: none"> •Kazanımların belirlenmesinde öğretim programının kullanımı •Kazanım sayısının uygunluğu •Kazanımların belirlenen sürede ulaşılabilirliği •Farklı öğrenme alanlarından kazanım kullanımı •İçeriğin kazanılar ile uyumu •Etkinliklerin kazanımlar ile uyumu •Yönteme uygun döküman/çalışma yaprağı ve görsel hazırlanması •Kazanımlara uygun araç-gereç seçimi •Değerlendirmenin kazanımlar ile uyumu •Değerlendirmede süre kullanımı 	<ul style="list-style-type: none"> •Etkinlik sayısının süre ile uyumu •Kazanıma uygun yöntem seçimi 	<ul style="list-style-type: none"> •İçeriğin sınıf düzeyine uygunluğu •İçeriğin belirlenen sürede işlenebilmesi •Etkinliklerin içerik ile uyumu •Etkinliklerin öğrenci seviyesine uygunluğu •İçeriğe uygun yöntem seçimi •Araç-gereçleri öğrenci seviyesine uygunluğu •Eğitsel oyun kullanımı

“Plan öğelerinin birbiri ile uyumu” bölümünde yer alan 19 maddenin analizi sonucunda; planların büyük bir çoğunluğunda kazanımların belirlenmesinde dersin öğretim

programının kullanılmadığı, yazılan kazanım sayısının ve bu kazanımlara belirlenen sürede ulaşılmamasının uygun olmadığı ve farklı davranış alanlarından kazanımların (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) planlarına dâhil edilmediği görülmüştür. Ayrıca yazılan kazanımların; içerik, eğitim durumları ve ölçme-değerlendirme unsurları ile uyumlu olmadığı, öğretmenler tarafından yazılan kazanımlara uygun doküman veya çalışma yaprağı hazırlanmadığı da belirlenmiştir. Bununla birlikte incelenen planların bazılarında öğretmenlerin yazdıkları etkinlik sayısının ders süresi ile uyumlu olduğu ve kazanımlara uygun yöntem yazıldığı görülmüştür. Çalışmaya katılan çoğu öğretmenin öğrenci düzeyine uygun içerik ve etkinlikler organize ettikleri, içeriği ve etkinlikleri uygulamak için öğrenci düzeyine uygun araç-gereç kullanmayı planladıkları ve planlarında eğisel oyunlara yer verdikleri belirlenmiştir.

Beden eğitimi öğretmenlerinin hazırladıkları günlük ders planlarının “İşleniş” bölümü maddelerinin GDPDF-BE ile analiz sonuçları Şekil 4., Şekil 5. ve Şekil 6.’da sunulmuştur. İşleniş bölümü; giriş, gelişme, sonuç ve bitiriş alt bölümleri olmak üzere ayrı ayrı ele alınarak değerlendirilmiştir.

Şekil 4.

İşleniş (Giriş) Bölümü Maddeleri

Yetersiz	Yeterli
<ul style="list-style-type: none"> •Konudan haberdar etme •Hedeften haberdar etme •Dikkat çekme •Güdüleme 	<ul style="list-style-type: none"> •Sürenin uygunluğu •Isınma

19 maddeden oluşan “İşleniş” bölümünü meydana getiren “giriş” alt bölümü analiz edildiğinde; öğretmenlerin hazırladıkları planlarda derse giriş için uygun sürenin ayrıldığı ve bu bölümde ısınma etkinliklerine yer verildiği belirlenmiştir. Bununla beraber incelenen planlarda; bu bölümde yer alması istenen “hedeften haberdar etme, güdüleme, dikkat çekme ve konudan haberdar etme” gibi öğretimsel işlemlerinin öğretmenler tarafından planlara yansıtılması belirlenmiştir.

Şekil 5.*İşleniş (Gelişme) Bölümü Maddeleri*

Yetersiz	Kısmen Yeterli	Yeterli
<ul style="list-style-type: none"> •Öğretmen ve öğrenci rollerinin belirlenmesi •Uygun dönüt/düzeltilme/pekiştirme ç kullanımı •Yöntem çeşitliliğinin sağlanması	<ul style="list-style-type: none"> •Yönteme uygun kurgu	<ul style="list-style-type: none"> •Sürenin uygunluğu •Etkinlik sayısının uygunluğu •Etkinliklerin öğrenci gelişimi için organize edilmesi.

İncelenen planlarda “işleniş” kısmını oluşturan “gelişme” alt bölümünde; gelişme bölümü için yeterli zamanın ayrıldığı, etkinlik sayılarının/tekrar sayılarının yeterli seviyede olduğu ve genellikle etkinliklerin öğrencinin gelişimine uygun organize edildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte planlarda; yönteme uygun kurgunun, yönteme uygun öğrenci ve öğretmen rollerinin, yöntem çeşitliliğinin ve yönteme uygun dönüt/düzeltilme ve pekiştirme kullanımıının yetersiz veya kısmen yeterli olduğu belirlenmiştir.

Şekil 6.*İşleniş (Sonuç ve Bitiriş) Bölümü Maddeleri*

Yetersiz
<ul style="list-style-type: none">
•Sürenin uygunluğu
•Konunun özetlenmesi
•Soğuma
•Ödevlendirme
•Bir sonraki dersin konusu hakkında bilgi verilmesi
•Ders performansının değerlendirilmesi

Planlar “işleniş” bölümünün son ögesi olan “sonuç ve bitiriş” alt bölümü açısından analiz edildiğinde; öğretmenlerin hazırladıkları planların hiçbirinde ödevlendirmeye, bir sonraki dersin konusu hakkında bilgilendirmeye ve ders performansı hakkında değerlendirmeye yer vermedikleri belirlenmiştir. Ayrıca incelenen çoğu planda bitiriş bölümü için uygun sürenin ayrılmadığı, işlenen konunun özetlenmediği ve soğumaya da yer verilmediği belirlenmiştir.

Tartışma ve Sonuç

Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günlük ders planı yapabilme yeterliliklerinin incelendiği bu çalışmada, öğretmenlerin araştırma sırasında hazırladıkları planlar araştırmacılar tarafından oluşturulan ve temel, biçimsel, plan öğelerinin birbiriyle uyumu ve işleniş bölümlerinden oluşan değerlendirme formu olan Beden Eğitimi ve Spor Dersi Günlük Ders Planı Değerlendirme Formu (GDPDF-BE) ile değerlendirilmiştir.

“Temel bölümde” araştırmaya katılan öğretmenlerin hazırladıkları günlük ders planlarında, okul ismi, ders ismi, sınıf düzeyi, tarih, ünite/konu (tema), sınıf mevcudu, süre, yer, araç-gereçler, öğretim yöntemleri, öğrenme alanı, kazanımlar ve güvenlik önlemlerinin yazılıp yazılmadığı değerlendirilmiştir. Araştırmada beden eğitimi öğretmenlerinin okul ismine planlarında hiç yer vermedikleri ve ders ismine ise yaklaşık olarak yarısının yer verdiği görülmüştür. Ayrıca sınıf düzeyi, tarih, ünite/tema, sınıf mevcudu, süre, yer ve araç-gereç bilgilerine planların çoğunda yer verilmediği belirlenmiştir. Yapılan bir çalışma beden eğitimi öğretmenlerinin herhangi bir denetimden geçmedikleri için planları doğru yapıp yapmadıklarını bilmediklerini ifade etmektedir (Uğraş, 2018). Beden eğitimi öğretmenleri günlük ders planının resmi boyutlarını görmezden gelmiş olabilirler. Ayrıca bu unsurların öğretmenler tarafından standart unsurlar olarak algılanması plan içerisine dâhil edilmemesine neden olmuş olabilir. Temel bölümde yer alan öğretim yöntemleri ise beden eğitimi öğretmenlerinin planlarında en fazla yer verdikleri unsur olarak tespit edilmiştir. Bu unsurun planların çoğunda bulunmasının nedeni öğretmenlere plan yapmaları esnasında bir yöntem kullanmalarının istenmiş olması olabilir. Öğretmenlerin bu kısımda yazdıkları yöntemlerin daha çok komut, alıştırma ve eşli çalışma yöntemleri olduğu görülmüştür. Yapılan bazı çalışmalarda öğretmenlerin geleneksel yöntemler kullanma eğiliminde olduklarını göstermektedir (Feu vd., 2019; İnce ve Hünük, 2010). Planlarda beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunun öğrenme alanı ve kazanımlara yer vermediği de belirlenmiştir. Öğrenme alanı ve kazanımların planların çoğunda yer almaması alanyazında bazı çalışmaların sonuçlarını (Özcan ve Mirzeoğlu, 2014; Sağın ve Karabulut, 2020; Şirinkan ve Gündoğdu, 2011) destekler niteliktedir. Ayrıca yabancı alanyazında yapılan diğer çalışmalar da öğretmenlerin kazanımlardan ziyade etkinliklere odaklandıklarını vurgulamaktadır (Goc-Karp ve Zakrajsek, 1987; Housner ve Griffey, 1985; Placek, 1984; Twardy ve Yerg, 1987). Diğer taraftan ülkemizde yapılan bazı çalışmalar (Atlı vd., 2021; Gülpek, 2020; Kasapoğlu 2020) beden eğitimi öğretmenlerinin program okuryazarlıklarının yüksek olduğunu ileri sürmektedir. Çalışmada öğretmenler tarafından yapılması istenilen planlar için öğretmenlere çalıştıkları okul türüne uygun öğretim programı ve yeteri kadar süre verilmesine karşın, kazanımların öğretmenler tarafından dikkate alınmamış olması, derste öğrencilere kazandırılacak bilgi, beceri ve tutumlarda ve ders akışında belirsizliğe neden olacağını düşündürmektedir. Bu durum öğrenme-öğretme ortamındaki uygulamaların tesadüflere bırakılmasına neden olacak ve eğitimin niteliğini düşürecektir. Araştırma sonuçları beden eğitimi öğretmenlerinin çoğunun planlarında güvenlik önlemlerine yer vermediğini de göstermektedir. Beden eğitimi öğretmenleri güvenlik önlemlerini rutin olarak algılayıp, planlarında yer vermemiş olabilirler. Bir çalışma deneyimli

öğretmenlerin dersleri kısaca veya gayri resmi olarak planladıklarını ileri sürmektedir (Placek, 1984). Ancak beden eğitimi dersi işlendiği alana göre planlanan bir ders olduğundan, hava durumu, oyun alanının derse olan uygunluğu, çevresel faktörlerden kaynaklı olarak güvenliği tehdit edecek unsurlar beden eğitimi öğretmenleri tarafından düşünülmelidir (Moore vd., 2013). İncelenen planlarda öğretmenlerin güvenlik tedbirleri ile ilgili alanı “güvenlik tedbirlerinin alınması” ifadesini yazarak doldurdukları görülmüştür. Bu ifadenin yerine o dersle ilgili alınacak uygun güvenlik tedbirinin (örneğin; voleybol direklerinin sünger ile çevrilmesi, ya da dersten önce bahçedeki ders alanının gezilerek su birikintisi olan bölgenin kontrol altına alınması vb.) yazılması öğretmen ve uygulama için daha anlamlı olacaktır. Planlarda standart olarak yazılan “güvenlik tedbirlerinin alınması” ifadesi öğretmene gerekli hatırlatmayı yapma konusunda yetersiz kalabilir.

“Biçimsel bölümde” yer alan maddeler incelendiğinde, araştırma bulguları hazırlanan planların yarısından fazlasının açık ve anlaşılır olduğunu göstermektedir. Planların açık ve anlaşılır olması öğretmenlere yol gösterici bir unsur olacağından, dersteki uygulamalara da olumlu yansımaları olacaktır. Ayrıca etkili hazırlanmış bir plan, uygulama esnasında ortaya çıkabilecek durumlar hakkında öğretmenlere yansıtma yapma konusunda da destek olabilir. Bu durum eğitimin niteliğinin artırılmasına katkıda bulunabilir. Bununla birlikte elde edilen bulgular öğretmenlerin hazırladıkları planların çok azının yeterli ayrıntıya sahip olduğunu göstermektedir. Bu durum çalışmaya katılan öğretmenlerin ayrıntılı plan yapmayı tercih etmediklerini göstermektedir. Yapılan bir çalışma da deneyimli öğretmenlerin ayrıntılı plan yapmayı tercih etmediklerini göstermektedir (Placek, 1984). Başka bir çalışma ise öğretmenlerin yıllık ve dönem planlarını günlük plana göre tercih ettiklerini göstermektedir (Stănescu, 2013). Ayrıca ülkemizde farklı alanlarda yapılan bazı çalışmalarda öğretmelerin günlük planlara çok fazla önem vermediklerini raporlamaktadır (Öztürk, 2012; Uğraş vd., 2017; Yıldırım ve Öztürk, 2002). Çalışmada elde edilen bulgular planların çoğunda öğretmenlerin giriş, gelişme ve sonuç bölümlerini dikkate almadıklarını göstermektedir. Beden eğitimi dersi uygulamalı bir derstir. Dolayısıyla dersin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri birbirinden farklı birtakım etkinlikleri ve öğrenme yaşantılarının gerçekleşmesini zorunlu kılar. Örneğin dersin giriş bölümü ısınma aktivitelerini içermesi gerektiği gibi sonuç bölümünde ise soğuma egzersizlerinin bulunması önemlidir. Bu nedenle ders planlarının bu üç aşamaya göre yapılandırılması etkili bir öğretim için önerilmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin planlarında bu bölümleri ayırmadan genel olarak düz metin şeklinde plan yaptıkları belirlenmiştir. Çalışmaya katılan öğretmenlerin daha çok deneyimli öğretmenler olması, çok fazla ayrıntıya girmeden plan yapmalarına neden olmuş olabilir. Diğer taraftan öğretmenlerin dersin tüm bölümlerinde uygulanabilecek farklı öğrenme-öğretme yaşantılarını planlama konusunda bilgi eksikliklerinin bulunması da, planlarının giriş, gelişme ve sonuç bölümlerine sahip olmamasına neden olmuş olabilir.

Yapılan bazı çalışmalar öğretmenlerin öğretim programlarını anlayamadıklarını, öğretim ile ilgili yöntemlerde kendilerini çok yetersiz hissettiklerini, bilgiyi nasıl aktaracakları konusunda sorun yaşadıklarını ve öğretmen merkezli yaklaşımları

kullandıklarını göstermektedir (Özcan ve Mirzeoğlu, 2014; Sağın ve Karabulut, 2020; Uğraş, 2018). Hazırlanan günlük ders planlarının büyük çoğunluğunda öğretmenlerin görsel çizim kullanmayı tercih etmedikleri belirlenmiştir. Yapılan bazı çalışmalar da öğretmenlerin basit ve kısa planlar yaptıklarını desteklemektedir (Placek, 1984; Stănescu, 2013). Beden eğitimi dersinde birçok organizasyon ve etkinlik bulunmaktadır. Öğrenciler öğrenme-öğretme ortamında çeşitli ve farklı şekillerde konumlanmakta, hareket etmekte ve yer değiştirmektedir. Planlarda özellikle alıştırmaların basitçe çizilmesi, öğrenme-öğretme ortamında öğretmenlere hem alıştırmaların hatırlanmasında hem de sınıf organizasyonu yapmada büyük kolaylık sağlayacaktır (Örneğin: öğretmen bir etkinlikten başka bir etkinliğe geçerken çocuklara, Evet ! Çocuklar ! Şimdi dip çizgide 3'erli olalım diyebilir. Dip çizgide 3'erli şekilde çizilmiş bir görsel öğretmene bu hatırlatmayı yapabilir ya da çalışmanın çeşitli işaretlerle şekillendirilmesi öğretmene o çalışmanın nereden başlayacağı ile ilgili ipuçları verebilir). Öğretmen planına bakarak hangi öğrencinin nereye koşacağına, etkinliğin nasıl başlayıp biteceğine kolayca karar verip uygulayabilir.

"Plan Öğelerinin Birbiri ile Uyumu" bölümünde, öğretmenlerin hazırlamış oldukları planlarda kazanımlar, içerik, eğitim durumları (yöntem, araç-gereç, alıştırmalar, süre) ve ölçme-değerlendirme öğelerinin aralarındaki ilişkiler incelenmiştir. Araştırma bulguları planların büyük bir çoğunluğunda kazanımların belirlenmesinde öğretim programının kullanılmadığını, kazanımlara belirlenen sürede ulaşamayacağını, kazanım sayısının uygun olmadığını ve farklı davranış alanlarından kazanımların (bilişsel, duyuşsal ve psikomotor) planlarına dâhil edilmediğini göstermektedir. Ayrıca kazanımların diğer plan öğeleriyle de (içerik, eğitim durumları-etkinlikler, yöntem, araç gereç- ve değerlendirme) uyumlu olmadığı belirlenmiştir. Alanyazında öğretmenlerin plan hazırlarken kazanımları çok fazla dikkate almadıklarını gösteren çalışmalar bulunmaktadır (Housner ve Griffey, 1985; Placek, 1984; Twardy ve Yerg, 1987). Ayrıca yapılan bazı çalışmalarda öğretmenlerin gerekliliklerine inanmalarına rağmen planlarını internetten temin ettiklerine (Uğraş vd., 2017), yaptıkları planlamanın doğru olup olmadığını bilmediklerine ve kendilerini yetersiz hissettiklerine (Uğraş, 2018), öğretim programına nadiren uyduklarına (Şirinkan ve Gündoğdu, 2011), öğretimi planlama ve uygulama boyutunda problem yaşadıklarına (Sağın ve Karabulut 2020) ve yenilenen programları anlayamadıklarına (Özcan ve Mirzeoğlu 2014) yönelik bulgular sunulmaktadır. Diğer taraftan bazı çalışmalarda ise beden eğitimi öğretmenlerinin resmi programı okuyup anladıkları ve doğru bir şekilde planlama yaparak uyguladıkları ile ilgili algılarının yüksek olduğuna yönelik kanıtlar olduğu görülmektedir (Atlı vd., 2021; Gülpek, 2020; Kasapoğlu 2020).

Dersi planlamanın etkili öğretimi sağlayacağı yönünde bilgiler (Chatoupis, 2016; Moore vd., 2013) bulunmakla birlikte, ayrıntılı plan yapmanın gerekliliği tam olarak bilinmemektedir. Özellikle deneyimli öğretmenler küçük el notları aracılığıyla zihinsel hazırlık yaparak bir dersi planlayabilmektedirler. Bu durum onların dersin ince ayrıntılarını düşünmedikleri şeklinde yorumlanmamalıdır (Hall ve Smith, 2006). Mesleki yeterliliği yüksek ve deneyimli öğretmenlerin ayrıntılı yazılı planlar olmadan da etkili öğretim sağlayabilecekleri düşünülmelidir. İster ayrıntılı yazılı bir plan olsun, ister sadece

küçük el notlarıyla hazırlanmış bir plan olsun beden eğitimi dersine hazırlanmak zihinsel olarak düşünme ve karar vermeyi gerektirir. Beden eğitimi öğretmenleri kendi deneyim ve yeterliliklerine göre yapacakları planın ayrıntılarını kendileri tercih edebilirler. Ancak bu süreç öğretim programındaki kazanımları dikkate alınarak yapılandırılmalıdır. Öğretim programındaki kazanımların dikkate alınması planlamayla ilgili diğer unsurları da etkileyerek, etkili bir dersin ortaya konulması için dinamik bir süreci başlatacaktır. Diğer taraftan, planlar incelendiğinde çoğu öğretmenin öğrenci düzeyine uygun içerik ve etkinlikler organize ettikleri, içeriği ve etkinlikleri uygulamak için öğrenci düzeyine uygun araç-gereç kullanmayı planladıkları görülmektedir. Ayrıca öğretmenlerin planlarda eğişel oyunlara yer verdikleri görülmektedir. Yapılan bazı çalışmalar öğretmenlerin planlamalarında etkinlikler ile ilgilendiklerini desteklemektedir (Goc-Karp ve Zakrajsek, 1987; Housner ve Griffey, 1985; Placek, 1984; Twardy ve Yerg, 1987). Bu bağlamda çoğu öğretmenin kazanımları dikkate almadan etkinlik odaklı planlama yaptıkları ifade edilebilir.

Planlarda "işleniş bölümü"; giriş, gelişme, sonuç ve bitiriş bölümleri olmak üzere üç ayrı bölüm olarak değerlendirilmiştir. Araştırmada giriş alt bölümüne ayrılan süre planların çoğunda uygun bulunmuştur. Ancak giriş alt bölümünü oluşturan konudan haberdar etme, hedeften haberdar etme, dikkat çekme ve güdüleme için öğretmenlerin büyük bir çoğunluğunun planlama yapmadığı belirlenmiştir. Bu durum öğretmenlerin bu bölümde yapılması gereken süreçlere hâkim olmamasından veya mesleki deneyimleri fazla olduğu için bunları planlarında yazmayı tercih etmemelerinden kaynaklanabilir. Diğer taraftan öğretmenlerin kazanımları dikkate almadan planlama yapmaları dersin giriş kısmındaki bu süreçleri görmezden gelmelerine sebep olmuş olabilir. Yapılan bazı çalışmalarda (Özcan ve Mirzeoğlu, 2014; Sağın ve Karabulut, 2020; Uğraş, 2018) öğretmenlerin öğretim programları ve öğretim konularında kendilerini yetersiz hissettiklerinin raporlanması da bu bulguyu doğrulamaktadır. Giriş alt bölümü, öğrenciler ile ilk karşılaşılacak ve öğrencilerin ders için dikkatinin en fazla olduğu bölümdür. Öğretmenler bu bölümde ders kazanımlarını gerçekleştirmek için öğrencilerin dikkatini ve ilgisini optimal düzeyde çekecek stratejileri düşünerek, öğrencileri derse karşı motive edebilirler. Çünkü öğrencilerin derse olan ilgisinin artması, derste daha başarılı olmaları, dersten daha fazla zevk almaları gibi olumlu sonuçlar doğurmaktadır (Aşçı ve Erturan İlker, 2018; Yli-Piipari vd., 2009). Hazırlanan planlarda gelişme alt bölümüne ayrılan süre ve etkinlik/tekrar sayısı, etkinliklerin öğrenci gelişimi için organize edilmesi genel olarak yeterli bulunmuştur. Yapılan çalışmalar öğretmenlerin etkinlik odaklı plan yaptıklarını desteklemektedir (Goc-Karp ve Zakrajsek, 1987; Housner ve Griffey, 1985; Placek, 1984; Twardy ve Yerg, 1987). Gelişme alt bölümü belirlenen kazanımların gerçekleşmesi için etkinliklerin organize edildiği bölümdür. Öğretmenler bu bölümde kazanımları gerçekleştirecekleri etkinlikleri, etkinliklerin süresini/tekrar sayılarını ve sınıftaki öğrenci sayısını da dikkate alarak iyi ayarlamalıdır. Aksi takdirde öğrenciler kendilerini yetersiz bir aktivitenin içerisinde bulabilirler. Sarkin vd. (1997)'nin yaptıkları çalışma öğrencilerin özellikle erkeklerin teneffüslerde beden eğitimi derslerinden daha aktif olduğunu gösterirken, bir araştırmada ise 30 dakikalık bir ders boyunca çocukların çoğunun yalnızca 2 dk. aktif olduğu belirlenmiştir (Parcel vd., 1987). Bu süreçte sadece tekrar sayıları, süre ve öğrenci

sayıları dikkate alınarak planlanan etkinliklerin öğrencileri kazanımlara ulaştırmada yeterli olmayacağı gerçeği de unutulmamalıdır. Bununla birlikte öğretmen, öğrencilerin hangi öğrenme aşamasında (Fitts ve Posner, 1967) olduklarını bilmeli ve etkinlikleri bu öğrenme aşamalarına göre organize etmelidir. Araştırma bulguları hazırlanan planların çoğunda gelişme alt bölümünü oluşturan, yöntem uygun kurgunun yapılması, öğretmen/öğrenci rollerinin belirlenmesi, yöntem çeşitliliğinin sağlanması ve yöntem uygun dönüt, düzeltme ve pekiştirme kullanılması unsurlarının yetersiz olduğunu göstermektedir. Yapılan bazı çalışmalar bulguları destekler niteliktedir (Özcan ve Mirzeoğlu, 2014; Sağın ve Karabulut, 2020; Uğraş, 2018). Çalışmaya katılan öğretmenlerin hazırladıkları günlük ders planlarına derste kullanabilecekleri yöntem isimlerini yazmalarına rağmen, planların büyük bir çoğunluğunda yazılan yöntem kurgusunun yapılamadığı tespit edilmiştir. Örneğin, eşli çalışma yöntemi kullanılacağı ifade edilen bir günlük planda öğrenci ve öğretmen rollerinin nasıl olacağına, derste kullanılması gereken çalışma yapılarına ait kanıtlara rastlanmamıştır. Bu durum öğretmenlerin yöntem konusunda bilgi eksikliğinden kaynaklanıyor olabileceği gibi, yöntemle ilgili kurguları planlarında gereksiz ayrıntı olarak görerek planlarına yansıtılmamış olmalarından da kaynaklanabilir. Ayrıca öğretmenler derslerde öğrencinin öğrenmesine yardımcı olan dönüt, düzeltme ve pekiştirme (Oğuz, 1994; Yıldırım, 2015) günlük planlara büyük oranda yansıtılmamışlardır. Öğretmenler bu durumu da fazla ayrıntı olarak algılamış ve planlarında bunlara da yer vermeyi tercih etmemiş olabilirler. Beden eğitimi dersi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranış alanlarını kapsayan önemli bir öğrenme alanıdır. Üç alanda davranış değişikliği meydana getirebilmenin yollarından biri öğretmenin öğretim yöntemlerini etkili bir şekilde planlaması ve derslerde kullanmasıdır. Yapılan birçok çalışma beden eğitimi derslerinde farklı yöntemlerin kullanılmasıyla üç farklı öğrenme alanında davranış değişikliği meydana geldiğini ortaya koymaktadır (Fernandezrivas ve Espada, 2020; Güçoğlu, 2019; Güneş ve Çoknaz, 2010; Güneş ve Erdoğan, 2019). Öğretmenlerin farklı öğretim yöntemlerini kullanmaları öğrencilerin motivasyonlarının artmasına neden olurken (Hein vd., 2012) aynı zamanda öğrencilerin derse katılımını, dersten aldıkları doyumunu, motor performanslarını arttırmalarına ve beden eğitimi ve spor öğretim programının gereksinimlerine daha iyi yanıt verilmesine (Güçlüoğlu, 2019; Cuellar-Moreno, 2016; Pitsi vd., 2015) olanak sağlar. Bu nedenle öğretmenlerin alanında kullanılan yöntem bilgisine sahip olması ve bunu planlarına yansıtılabilmeleri öğrencilerin bütünsel gelişimlerine katkı sağlayacaktır.

Araştırma bulguları çoğu öğretmenin planlarında bitiriş alt boyutu için uygun sürenin ayrılmasına, konunun tekrarına/özetlenmesine ve soğumaya yer vermediğini gösterirken, bu alt boyutta ödevlendirmenin yapılması, bir sonraki dersin konusu hakkında bilgi verilmesi ve ders performansının değerlendirilmesine hiçbir öğretmenin yer vermediğini göstermektedir. Bir başka deyişle öğretmenlerin çok büyük bir kısmı dersin bitiriş kısmında ortaya konması gereken hususları planlarında göz ardı etmişlerdir. Yapılan bir çalışma çoğu ilköğretim öğretmenin plan hazırlarken ölçme-değerlendirme sürecini tasarlamayı ihmal ettiklerini belirtmektedir (Oğuz, 2009). Eğitim programının dört ögesinden biri olan ölçme ve değerlendirme, öğrencilerin duyuşsal, bilişsel ve psikomotor alan öğrenmeleri/gelişimleri hakkında bilgi vermektedir (Taşpınar,

2012, s. 25; Yaşar, 2014). Bu nedenle öğrenci gelişiminin takip edilmesi, aynı zamanda öğretmenin kendisi hakkında dönüt alabilmesi için değerlendirme sürecinin öğretmenler tarafından dikkate alınması gereklidir. Ayrıca beden eğitimi dersleri için bitiriş kısmında öğretmenler tarafından düşünülmesi gereken diğer hususlar eğitsel oyun, soğuma egzersizleri ve öğretmenin ders performansını değerlendirmesidir (yansıtma). Planlar incelendiğinde öğretmenlerin bu bölümde soğuma etkinlikleri ve eğitsel oyunu çok fazla tercih etmedikleri görülmektedir. Bedensel etkinliklerden sonra soğuma egzersizleri yapmak kassal yorgunluğu azaltmaya, kalp atışını egzersiz öncesi seviyeye getirmeye yardımcı olan ve alışkanlık haline getirilmesi gereken bir davranıştır (Arslan vd., 2011). Eğitsel oyunlar ise özellikle eğitimsel iyileştirmede, beceri geliştirmede ve öğrenmede verimli araçlar olarak kabul edilmektedir (Abbott, 2019). Ayrıca eğitsel oyunların akademik başarı, duygusal, bedensel ve zihinsel gelişime, sosyal ilişki geliştirmeye olumlu katkılarının olduğu vurgulanmaktadır (Gündüz vd., 2017; Gülay, Mirzeoğlu ve Çelebi 2010; Kaya ve Elgün, 2015). Derslerin son bölümünde eğlenceli oyunlar aracılığıyla yaptırılacak soğuma egzersizleri öğrencilerin kalp atış hızlarını, aktivitelerdeki tempolarını azaltırken vücudun aktivite sırasında ortaya çıkan bazı atık maddeleri uzaklaştırması için çalışmasına izin verecek ve venöz kan dolaşımına yardımcı olacaktır (Byl,2004). Bunlara ilave olarak planlarda dersin değerlendirmesini içeren bir bölümün bulunması ve öğretmenlerin derste yaşadıkları deneyimleri buraya yazmaları, öğretmenlerin bir sonraki dersi planlaması için yol göstererek planlama-öğretim-yansıtma döngüsünün devam etmesini sağlayacaktır.

Sonuç olarak beden eğitimi öğretmenlerin günlük ders planı yaparken öğretim programını ve kazanımları dikkate almadıkları, daha çok etkinliklere odaklandıkları, etkinlikleri uygulamak için farklı yöntemleri kullanmayı tercih ettikleri ancak yöntemlerin kurguları için planlarında yeterli ayrıntıya yer vermedikleri belirlenmiştir. Ayrıca değerlendirme bölümü ve yansıtmayı çok fazla dikkate almadıkları da söylenebilir. Bu doğrultuda beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin günlük ders planı yapma yeterliklerinin geliştirilmesi gerektiği görülmektedir. Ancak gerçekleştirilen bu çalışmada bazı sınırlılıklar da içermektedir. Bunlardan ilki çalışmada kullanılan gözlem formunun literatürden elde edilen ölçütler ile gerçekleştirilmiş olması ve araştırmaya katılan öğretmenler ile sınırlı bir çalışma olmasıdır. Bu nedenle elde edilen bulguların bu gruba özel olduğu ve bulguların tüm beden eğitimi ve spor öğretmenleri için genellenmesinin uygun olmayacağı unutulmaması gerekliliğidir. Diğer çalışmada belli bir coğrafi bölgede yer alan öğretmenlerin yer almış olmasıdır. Farklı bölgelerde görev yapan öğretmenlerin katılımı ile farklı sonuçlara ulaşılabileceği düşünülmektedir. Ayrıca çalışma beden eğitimi öğretmelerinin günlük ders planı hazırlıklarına odaklanmıştır. Yapılacak farklı çalışmalar ile beden eğitimi öğretmenlerin hazırladıkları planların sahadaki yansımaları da incelenebilir. Bunun yanı sıra çalışmanın aday öğretmenler üzerinde de planlanmasının, gözlem ve görüşmeleri içeren araştırmaların da yapılmasının konunun daha kapsamlı incelenmesine katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Etik Kurul Onayı: Araştırmada 2019 yılı verileri kullanılmış olup 2020 yılında dergiye gönderilmiştir. Araştırmanın her aşamasında Helsinki Bildirgesinde yer alan temel etik ilkelere uyulmuştur.

Bilgilendirilmiş Onam: Katılımcılardan bilgilendirilmiş olur alınmıştır.

Hakem değerlendirmesi: Dış hakem değerlendirmesi yapılmıştır.

Yazarların Katkıları: Fikir – Tüm yazarlar; Tasarım– Tüm yazarlar; Literatür Taraması – Tüm yazarlar, **Veri Toplama ve İşleme** – Tüm yazarlar; Veri Analizi ve Yorumlama – B.G., A.D.M.; Yazan – B.G., A.D.M., O.K., K.A; Eleştirel İnceleme – B.G., A.D.M.; Danışmanlık ve Proje Liderliği – A.D.M., B.G.

ıkar atışması: Yazarlar herhangi bir çıkar atışması olmadığını beyan etmiştir.

Finansal Açıklama: Yazarlar bu çalışmada herhangi bir finansal destek alınmadığını beyan etmişlerdir.

Kaynaklar

- Abbott, D. (2019). Game-based learning for postgraduates: An empirical study of an educational game to teach research skills. *Higher Education Pedagogies*, 4(1), 80-104. <https://doi.org/10.1080/23752696.2019.1629825>
- Aimah, S., & Purwanto, B. (2019). Evaluating teachers' performance: A need for effective teaching. *A Journal of Culture, English Language Teaching & Literature*, 19(1), 158-170. <https://doi.org/10.24167/celt.v19i1>
- Alkan, V. (2017). Bir sistematik derleme çalışması: 'Öğretmenlik uygulaması'. *Yıldız Journal of Educational Research*, 2 (1), 1-23. <https://eds.yildiz.edu.tr/yjer/Articles>
- Arastaman G, Öztürk Fidan İ, Fidan T. (2018). Nitel araştırmada geçerlik ve güvenirlik: kuramsal bir inceleme [Validity and reliability in qualitative research: a theoretical analysis]. *YYU Journal of Education Faculty*.15(1):37-75 <http://dx.doi.org/10.23891/efdyyu.2018.61>
- Arslan, C., Gökhan, İ., & Aysan, H. A. (2011). Amatör sporcularda ısınma alışkanlığı ve bilgi düzeylerinin değerlendirilmesi. *Journal of Clinical and Experimental Investigations*, 2(2), 181-186. Doi: <https://doi.org/10.5799/ahinjs.01.2011.02.0235>
- Atlı, K., Kara, Ö., Mirzeoğlu, D.A, Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Program Okuryazarlık Düzeylerine Yönelik Algılarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Gazi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*,26(2), 281-299. <https://dergipark.org.tr/en/pub/gbesbd/issue/61222/837824>
- Aşçı, H. ve Erturan İlker, G. (2018). Algılanan öğretmen geribildirimi ve güdüsel iklimin beden eğitimi ve spor derslerinde zevk alma ve güdülenme üzerine yordayıcı etkisi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 37(2), 123-138. <https://dergipark.org.tr/en/pub/omuefd/issue/40321/405049>
- Aydın E. (2019). Beden eğitimi öğretmenlerinin mesleki yeterlik düzeylerinin farklı değişkenler açısından incelenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 4(3), 411-425. Doi: <https://doi.org/10.31680/gaunjs.623361>
- Azungah, T. 2018. Qualitative research: deductive and inductive approaches to data analysis. *Qualitative Research Journal Vol. 18* No. 4, 2018 pp. 383-400 <https://doi.org/10.1108/QRJ-D-18-00035>
- Braun, V. ve Clarke, V. (2019). Psikolojide tematik analizin kullanımı. S. N. Şad*, N. Özer** ve A. Atlı*** (Çevirenler). *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi – Journal of Qualitative Research in Education*, 7(2), 873-898. <https://doi:10.14689/issn.2148-2624.1.7c.2s.17m>
- Byl, J. (2004). *One Hundred and One Fun Warm-up and Cool-down Games*. Human Kinetics.
- Byra, M., & Coulon, S. C. (1994). The effect of planning on the instructional behaviors of preservice teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 13,123-129. Doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.13.2.123>
- Budak A., Budak İ. (2016). Nitel çalışma tasarımı. (Creswell, J.W. içinde Nitel Araştırma Yöntemleri, Çev.Ed.Bütün M., Demir B. D.), Siyasal Kitabı.s,42-68
- Chatoupis, C. (2016). Planning physical education lessons as teaching "episodes". *Strategies*, 29(2), 20-26. <https://doi.org/10.1080/08924562.2015.1133355>
- Clark, C.M., & Yinger, R. (1979). Teachers' thinking in P.L. Peterson & H.J. Walberd (eds.) *Research on teaching* (pp. 231-263),CA: McCutchan.
- Cuellar-Moreno, M. (2016). Effects of the command and mixed styles on student learning in primary education. *Journal of Physical Education and Sport*, 16(4), 1159-1168. Doi:0.7752/jpes.2016.04186 <https://efsupit.ro/images/stories/nr4.2016/art186.pdf>
- Creswell, J.W. (1998). *Qualitative inquiry and research design*. California: Sage Publications.
- Derri, V., Papamitrou, E., Vernadakis, N., Koufou, N., & Zetou, E. (2014). Early professional development of physical education teachers: Effects on lesson planning. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 152, 778-783. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042814053877>
- Fernandezrivras, M. & Espada, M. (2020). Physical education teachers' use of and feeling for teaching styles. *Journal of Physical Education and Sport*,20(1), 3-13. Doi: 10.7752/jpes.2020.01001 <http://hdl.handle.net/11531/44893>

- Feu, S., García-Rubio, J., Gamero, M. D. G., & Ibáñez, S. J. (2019). Task planning for sports learning by physical education teachers in the pre-service phase. *PLoS one*, 14(3), e0212833. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0212833>
- Fitts, P. M., & Posner, M. I. (1967). Human performance. Oxford, England: Brooks/Cole.
- Fronske, H. A. ve Heath, E. M. (2015). *Teaching cues for sport skills for secondary school students*. Pearson. New Jersey s. 376
- Goc-Karp, G., & Zakrajsek, D. B. (1987). Planning for learning-theory into practice?. *Journal of Teaching in Physical Education*, 6(4), 377-392. Doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.6.4.377>
- Griffey, D.C., & Housner, L.D. (1991). Differences between experienced and inexperienced teachers' planning decisions, interactions, student engagement, and instructional climate. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 52, 196-204. Doi: <https://doi.org/10.1080/02701367.1991.10608710>
- Güçoğlu, H. A. (2019). Spor bilimleri fakültesinde üç farklı yöntem ile işlenen basketbol derslerinin öğrencilerin bilişsel duyuşsal ve psikomotor gelişim düzeylerine etkisi. (Yüksek lisans tezi). <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/>
- Gülay, O., Mirzeoğlu, A. D., & Çelebi, M. (2010). Effects of cooperative games on social skill levels and attitudes toward physical education. *Eurasian journal of educational research*. 40, 77-92. <https://hdl.handle.net/20.500.12491/1602>
- Gülpek, U. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının program okuryazarlık ve beden eğitimi öğretim yeterliliği düzeylerinin incelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Gündüz, M., Aktepe, V., Uzunoğlu, H., & Gündüz, D. D. (2017). Okul öncesi dönemdeki çocuklara eğitsel oyunlar yoluyla kazandırılan değerler. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 62-70. Doi: <https://doi.org/10.21666/muefd.303856>
- Güneş, B., & Çoknaz, H. (2010). Beden eğitimi dersi cimnastik ünitesinde işbirliğine dayalı öğrenmenin öğrencilerin erişim düzeylerine etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 39(39), 207-219. Retrieved from <http://dergipark.gov.tr/download/article-file/87469>
- Güneş, B., & Yılmaz, E. (2019). The Effect of Tactical Games Approach in Basketball Teaching on Cognitive, Affective and Psychomotor Achievement Levels of High School Students. *Eğitim ve Bilim*, 44 (200). <http://dx.doi.org/10.15390/EB.2019.8163>
- Hall, T. J., & Smith, M. A. (2006). Teacher planning, instruction and reflection: what we know about teacher cognitive processes. *Quest*, 58(4), 424-442. Doi: <https://doi.org/10.1080/00336297.2006.10491892>
- Hein, V., Ries, F., Pires, F., Caune, A., Ekler, J. H., Emeljanovas, A., & Valantiniene, I. (2012). The relationship between teaching styles and motivation to teach among physical education teachers. *Journal of Sports Science & Medicine*, 11(1), 123. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC3737859/> sayfasından erişilmiştir.
- Housner, L.D., & Griffey, D.C. (1985). Teacher cognition: Differences in planning and interactive decision making between experienced and inexperienced teachers. *Research Quarterly For Exercise and Sport*, 56, 45-53. <https://doi.org/10.1080/02701367.1985.10608430>
- İnce, M. L., & Hünük, D. (2010). Eğitim reformu sürecinde deneyimli beden eğitimi öğretmenlerinin kullandıkları öğretim stilleri ve stillere ilişkin algıları. *Eğitim ve Bilim*, 35(157). <http://eb.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/260/160>
- Kasapoğlu, K. (2020). Öğretmenlere yönelik algılanan eğitim programı okuryazarlığı ölçeği: bir ölçek geliştirme ve geçerleme çalışması. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(2), 963-977. <https://doi.org/10.17679/inuefd.709688>
- Karagöz, M., Ak Başoğlu, D. ve Yücelşen, N. (2017). Türkçe öğretmeni adaylarının ders planı hazırlamadaki yeterlikleri (Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi örneği). *International Journal of Language Academy*, 67-80. Doi: <http://dx.doi.org/10.18033/ijla.3777>
- Karakelle, S. (2005). Öğretmenlerin etkili öğretmen tanımlarının etkili öğretmenlik boyutlarına göre incelenmesi. *Eğitim ve Bilim*, 30(135).
- Kaya, S., & Elgün, A. (2015). Eğitsel oyunlar ile desteklenmiş fen öğretiminin ilkökul öğrencilerinin akademik başarısına etkisi. *Kastamonu Üniversitesi Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 329-342. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/kefdergi/issue/22600/241448>

- Kyrgiridis, P., Derri, V., Emmanouilidou, K., Chlapoutaki, E., & Kioumourtzoglou, E. (2014). Development of a questionnaire for self-evaluation of teacher effectiveness in physical education (SETEQ-PE). *Measurement in Physical Education and Exercise Science*, 18(2), 73-90. <https://doi.org/10.1080/1091367X.2013.866557>
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: A guide to design and implementation*. Jossey-Bass.
- Merriam, S. (2013). Nitel Araştırma, Desen ve Uygulama için Bir Rehber. Çeviri editörü Turan, S. Nobel Yayınevi. Ankara s:141
- Miles, M. B., & Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: An expanded sourcebook*.
- Milkova, S. (2012). Strategies for effective lesson planning. *Center for Research on Learning and Teaching*, 1-4. https://venktesh22.github.io/Strategies_for_Effective_Lesson_Planning.pdf
- Moore, E., Johnson, C., & Thornton, M. (2013). Planning effective outdoor lessons for physical education: Editor: Ferman Konukman. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 84(5), 11-13. <https://doi.org/10.1080/07303084.2013.779530>
- Oğuz, A. (1994). Fen öğretiminde ipuçları ve dönüt-düzeltilme işlemlerinin erişimi düzeyine etkisi. *Eğitim ve Bilim*, 18(94), 49-56. <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/5914/2049>
- Oğuz, A. (2009). Öğretmen adaylarının öğretmen özyeterlik inançlarının incelenmesi. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24, 281-290. <https://app.trdizin.gov.tr/publication/paper/detail/T1RVd056YzM>
- O'Sullivan, M., & Tsangaridou N. (1992). What undergraduate physical education majors learn during a field experience. *Research Quarterly for Exercise and Sport*, 63, 381-392. <https://doi.org/10.1080/02701367.1992.10608760>
- Özcan, G., & Mirzeoğlu, A. D. (2014). Beden eğitimi öğretim programına ilişkin öğrenci, veli ve beden eğitimi öğretmenlerinin görüşleri. *Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(1), 98-121. <https://dergipark.org.tr/en/pub/amauefd/issue/1730/21224>
- Parcel, G. S., Simons-Morton, B. G., O'Hara, N. M., Baranowski, T., Kolbe, L. J., & Bee, D. E. (1987). School promotion of healthful diet and exercise behavior: An integration of organizational change and social learning theory interventions. *Journal of School Health*, 57(4), 150-156. <https://doi.org/10.1111/j.1746-1561.1987.tb04163.x>
- Pitsi, A., Digelidis, N., & Papaioannou, A. (2015). The effects of reciprocal and self-check teaching styles in students' intrinsic-extrinsic motivation, enjoyment and autonomy in teaching traditional Greek dances. *Journal of Physical Education and Sport*, 15(2), 352-361. Doi:10.7752/jpes.2015.02053, <https://pdfs.semanticscholar.org/2ad3/f94844f1cc87c1f95ddd183a9a09214b3e1.pdf>
- Placek, J. (1984). A multi-case study of teacher planning in physical education. *Journal of Teaching in Physical Education*, 4, 39-49. Doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.4.1.39>
- Sağın, A. E., & Karabulut, Ö. (2020). Beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin aldıkları hizmet öncesi eğitime ilişkin algılarının belirlenmesi. *Gaziantep Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 5(2), 121-133. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1119944>
- Sarkin, J. A., McKenzie, T. L., & Sallis, J. F. (1997). Gender differences in physical activity during fifth-grade physical education and recess periods. *Journal of teaching in physical education*, 17(1), 99-106. Doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.17.1.99>
- Shavelson, R. J. (1973). What is the basic teaching skill? *Journal of Teacher Education*, 24(2), 144-151. Doi: <https://doi.org/10.1177/002248717302400213>
- Shenton, A. K. (2004). Strategies for ensuring trustworthiness in qualitative research projects. *Education for information*, 22(2), 63-75. <https://content.iospress.com/articles/education-for-information/efi00778>
- Stănescu, M. (2013). Planning physical education—from theory to practice. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 76, 790-794. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1877042813007507>
- Şirinkan, A., & Gündoğdu, K. (2011). Öğretmenlerin İlköğretim Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı ve Planlarına İlişkin Algıları. *İlköğretim Online*, 10(1). <https://web.b.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=9180ab2b-9444-4a58-b9b6-87d77a562155%40sessionmgr103>

- Taşpınar, M. (2012). *Kuramdan Uygulamaya Öğretim İlke ve Yöntemleri* (5. baskı) Ankara: Elhan Yayınları.
- Twardy, B., & Yerg, B. (1987). The impact of planning on in class interactive behaviors of preservice teachers. *Journal of Teaching in Physical Education*, 6, 136-148. Doi: <https://doi.org/10.1123/jtpe.6.2.136>
- Uğraş, S. (2018). Beden Eğitimi Öğretmenleri Kendilerini Hangi Konularda Yetersiz Hissediyor?. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 1(1), 1-16. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/645500>
- Uğraş, S., Güllü, M., Eroğlu, E. & Özen, G. (2017). Ortaokulda çalışan beden eğitimi öğretmenlerinin okullarda tutulan evrak ve dosyalar hakkındaki düşünceleri. *Marmara Üniversitesi Spor Bilimleri Dergisi*, 2(2), 8-20. Doi:10.22396/sbd.2017.27, <https://dergipark.org.tr/en/pub/musbd/issue/33947/375753>
- Yaşar, M. (2014). Eğitimde ölçme ve değerlendirme dersine yönelik tutum ölçeğinin geliştirilmesi. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 260-279. <http://dx.doi.org/10.12973/jesr.2014.41.13>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. Seçkin yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Öztürk, E. (2002). Sınıf öğretmenlerinin günlük planlarla ilgili algıları: Öncelikler, sorunlar ve öneriler. *İlköğretim Online*, 1(1), 17-27. <http://ilkogretimonline.org.tr/index.php/io/article/view/2070/1906>
- Yıldırım, B. (2015). Eğitsel oyun ve dönüt-düzeltilmenin öğrenme düzeyi ve kalıcılığa etkisi. Yüksek lisans tezi. <https://acikerisim.konya.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12452/640#sthash.zSLeBqds.3uATmzwh.dpbs>
- Yinger, R. J. (1977). A study of teacher planning: Description and theory development using ethnographic and information processing methods. Unpublished doctoral dissertation, Michigan State University, East Lansing. <https://www.proquest.com/docview/288001251?pq-origsite=gscholar&fromopenview=true>
- Yinger, R. (1979). Routines in teacherplanning. *Theory in to practice*, 18(3), 163-169. Doi: <https://doi.org/10.1080/00405847909542827>
- Yinger, R.J. (1980). A study of teacher planning. *The Elementary School Journal*, 80, 107-127. Retrieved from https://www.jstor.org/stable/1001636?seq=1#metadata_info_tab_contents
- Yli-Piipari, S., Watt, A., Jaakkola, T., Luikkonen, J. And Nurmi, J. E. (2009). Relationships between physical education students' motivational profiles, enjoyment, state anxiety and self-reported physical activity. *Journal of Sports Science and Medicine*, 8, 327-336. Retrieved from <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/24149994/>

Yazarlar

İletişim

Burak GÜNEŞ

Beden Eğitimi ve Spor Pedagojisi, Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi, Fiziksel Aktivite ve Sağlık

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü

Serdivan, Sakarya

E-mail: gunesburak82@gmail.com.tr

Ayşe Dilşad MİRZEOĞLU

Beden Eğitimi ve Spor Pedagojisi, Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü

Serdivan, Sakarya

E-mail: dilsadmirzeoglu@subu.edu.tr

Öznur KARADAĞ

Beden Eğitimi ve Spor Pedagojisi, Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi, Beden Eğitimi ve Teknoloji

Düzce Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü

Konuralp, Duzce

E-mail: oznurkara@duzce.edu.tr

Kadir ATLI

Beden Eğitimi ve Spor Pedagojisi, Beden Eğitimi ve Oyun Öğretimi, Beceri Öğrenimi

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü

İstanbul

E-mail: kadiratl90@gmail.com.tr

Nehir YALÇINKAYA

Sporla Beslenme, Hareket ve Antrenman

Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi, Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümü

Serdivan, Sakarya

E-mail: nehirykaya@gmail.com.tr